

STEVE CAVANAGH

DE GETUIGE

*De een kent de waarheid. De ander gelooft de leugen.
Wat is gevaarlijker?*

ISBN 978-90-225-7161-3

ISBN 978-94-023-0223-3 (e-book)

NUR 330

Oorspronkelijke titel: *The Liar*

Oorspronkelijke uitgever: Orion Books, an imprint of The Orion Publishing Group Ltd.

Vertaling: Ralph van der Aa

Omslagontwerp: Wil Immink Design

Omslagbeeld: iStock

Zetwerk: Text & Image, Assen

De vertaler dankt Leon Meijrink (deskundige forensisch bloedspoorpatroononderzoek/NFI) en Ben van Maaren voor hun adviezen.

© 2017 Steve Cavanagh

© 2018 Nederlandstalige uitgave Meulenhoff Boekery bv, Amsterdam

Niets uit deze uitgave mag openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, internet of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor Chloe

*

‘Ik zweer dat ik de grondwet van de Verenigde Staten zal verdedigen, alsmede de grondwet van New York, en dat ik trouw al mijn plichten als advocaat en raadsman naar mijn beste vermogen zal vervullen.’

*Sectie 1 van Artikel XIII van de Grondwet van de staat New York;
ambtseed voor een nieuwe advocaat*

‘Een leugenaar zit vol beloftes.’

Uit Le Menteur van Pierre Corneille

DEEL 1

2 augustus 2002

Upstate New York

Het kind gilde al twintig minuten. Ze had gedronken, had een boertje gelaten, was verschoond en heen en weer gewiegd, er was voor haar gezongen en ze had zelfs een knuffel gekregen. Julie had in de laatste fase van haar zwangerschap een stuk of zes boeken gelezen en experimenteerde die dag voor de vijfde keer met 'gecontroleerd huilen'. In het boek stond dat je de baby zelf rustig moest laten worden. Volgens de schrijver vormde dat een belangrijk onderdeel van de slaapproefing. Het was zwaar, en het was Julie niet gelukt om zoals aanbevolen twee minuten lang niet de kinderkamer binnen te gaan om het kindje op te pakken. Julie kon zich niet herinneren dat ze ooit zelf door haar moeder was vastgehouden. Toen de baby geboren was, had Julie zich eerst heel ongemakkelijk en onbeholpen gevoeld; het voelde niet goed om dat kostbare levende in haar armen te hebben. Het was alsof iets wat zo nieuw, zo puur en zuiver en zo kwetsbaar was haar niet kon worden toevertrouwd.

Julie duwde de deur van de kinderkamer open en begon kirrende geluidjes te maken terwijl ze naar de wieg liep. Het kind werd bijna meteen rustig. De lichtwerende rolgordijnen waren neergelaten en Julies gezicht werd alleen een beetje verlicht door het nachtlampje, maar dat was genoeg voor de baby om haar moeder te kunnen zien. En ze hoorde ook haar stem. Julie bleef zachtjes neuriën en glimlachte aan één stuk door terwijl het kleine meisje langzaam in slaap viel.

Zachtjes begon Julie de kamer uit te lopen, maar voordat ze de deur dichtdeed controleerde ze of de babyfoon aanstond.

Ze zag op de klok dat het vijf over tien was.

Julie liep naar een provisorisch atelier in wat eigenlijk de bijkeuken van het huis was. Schuldbewust keek ze naar het half voltooide doek dat op een ezel stond. Terwijl ze de babyfoon in de zak van haar spijkerbroek deed, keek ze om zich heen of ze haar schort ergens zag. Het lag in een hoek en ze trok het aan. Toen ging ze aan de slag. Het eerste half uur schoot ze goed op, maar toen begon het trillen en werden haar halen ongecontroleerd en ongelijkmatig. Het trillen werd erger en ze voelde het vertrouwde diepe verlangen waar ze zich altijd zo schuldig over voelde. Een dag eerder had ze de rode dakpannen met één vloeiende strek geschilderd, maar nu ging het schokkerig en moeizaam.

Julie had een shot nodig.

Ze deed haar schort af, gooide het in dezelfde hoek van het atelier als waar ze het gevonden had en ging op zoek naar iets kalmerends. Ze liep de gang door, tot tegenover de kinderkamer. Ze kwam bij de studeerkamer, deed de deur open en weer achter zich dicht en draaide hem op slot. Ze zette de plafondventilator op de hoogste stand. Daarna deed ze de ramen open. Van het bureau pakte ze een glazen pijpje en stopte dat vol witte brokjes die ze uit een tabaksblikje haalde.

Ze stak het pijpje aan en inhaleerde.

Nog een keer.

De heerlijke, zoete extase stroomde door Julies lichaam. Haar hartslag versnelde en de euforie ging gepaard met een golf van hitte – alsof er een dikke deken om haar heen werd geslagen.

Ze schrok op toen ze de voordeur hoorde dichtgaan. Scott was eindelijk terug. Van crack ging ze altijd meteen zweten, en ze veegde haar voorhoofd af. Ze legde het pijpje op het bureau en deed de deur naar de gang open.

Maar daar was niemand. Haar zintuigen waren verdoofd. Geluiden leken tegelijkertijd harder en gedempter. Alsof de geluidsbronnen dichterbij waren maar ze er onder water naar luisterde. En daar had je het weer: het zachte gekraak van de losse vloerplank in de kinderkamer. Julie stak de gang over en deed langzaam de deur van de kamer open.

Het ganglicht scheen naar binnen.

Ze zag een man staan.

Een onbekende, in het zwart gekleed. Hij stond over de wieg gebogen. De kamer begon te draaien. Doordat de gordijnen dichtzaten en het rolgordijn naar beneden was voor het slaapje van de baby, kon ze het gezicht van de man niet goed zien. Hoe meer haar ogen aan het donker wenden, hoe beter ze hem kon onderscheiden.

Hij droeg zwarte handschoenen van glanzend leer, en zijn gezicht en hoofd waren op de een of andere manier misvormd. Toen ze de kamer in stapte zag ze dat hij een masker droeg.

Het tafereel was zo schokkend, zo onwerkelijk en tegelijkertijd zo doordringend dat de geur haar in eerste instantie niet was opgevallen. Maar nu rook ze het wel. Overweldigend. En heel vertrouwd.

Benzine. De hele kamer was doordrenkt met benzine.

Voordat ze in paniek raakte, stonden al haar zintuigen op scherp. En op hetzelfde verbijsterende moment drong tot haar door dat het kind niet meer hilde.

Even dacht Julie dat ze viel. Het donker in de kamer leek razendsnel op haar af te komen. En toen viel ze ook echt. Vlak voor ze op de grond terechtkwam voelde ze de pijn in haar voorhoofd. Ze voelde iets nats in haar ogen prikken. Toen ze langs haar gezicht veegde zag ze dat er bloed aan haar handen zat. Julie kwam moeizaam overeind en werd meteen weer overweldigd door het duister. Zwarte handschoenen pakte haar bij haar schouders en duwden haar achterwaarts de kamer uit, de gang in.

Julie kon niet gillen, al wilde ze het wel, nee, al móést het wel. Haar keel was door de paniek dichtgeschroeid en haar hart bonsde als een tennisbal in een droogtrommel. Een van de handen liet haar los en kronkelend probeerde Julie haar tweede arm los te krijgen.

Er sloeg iets hard met hoge snelheid tegen de bovenkant van haar hoofd. Deze keer voelde ze de pijn meteen; het vuur in haar hersens verspreidde zich door haar schedel en ze voelde pijnlijke speldenprikken in haar nek en schouders. De persoon in het zwart liet haar andere

arm los en heel even dacht ze dat het allemaal voorbij was. Dat hij haar liet gaan.

Ze had het mis.

Sterke handen ramden tegen haar borst. Julie vloog naar achteren en hoorde de klap waarmee ze met de zijkant van haar hoofd tegen een hoek van het bureau sloeg. Het duister was achter haar aan gekomen en alles werd zwart.

Stop. Stilte. Slaap.

Iets in Julie werd wakker.

Het klonk alsof er op een deur werd gebonsd. Het geluid werd harder. Er kwam een doffe pijn op in haar hoofd die al snel veel erger werd. Het leek wel of er iemand aan een knop draaide die de intensiteit verhoogde tot ze het niet meer uithield van de pijn.

Haar ogen gingen open en haar lichaam maakte een schokkende beweging. Ze wist niet of ze stond of viel. Ze was duizelig. Julies handen vonden de vloer onder zich en ze duwde zich omhoog tot ze op haar knieën zat. Ze probeerde adem te halen, maar er was geen lucht. Alleen maar dikke zwarte rook. Terwijl ze een hoestaanval kreeg, trok Julie zich op aan het bureau. Haar lippen vormden twee woorden.

Mijn baby.

Ze wist zich om te draaien en zag dat de deur bijna dicht was, maar niet helemaal. Toen ze hem opende, stuitte ze op een muur van ziedend vuur. De hitte sloeg met verbijsterende kracht op haar huid. Het leek wel of ze tegen een stenen muur liep die in brand stond. Bulderend kwamen de vlammen uit de kinderkamer. Het vloerkleed en het plafond van de gang stonden in lichterlaaie. Met gestrekte handen waagde Julie zich de gang in, maar ze kon de kinderkamer niet in. Ze kon niet eens naar binnen kijken. De kamer was een inferno. Zelfs nu ze bijna stikte van de rook en de tranen op haar wangen verdampten door de hitte, gilde Julie. Het was een lange, verzengende gil.

Ze wist niet hoe lang ze daar stond, terwijl haar vlees verschroeide en het geluid van haar stem verdronk in het lawaai van het brandende

huis. Het plafond kraakte hevig en toen vielen gips, stof en een zware balk van de bovengelegen verdieping op Julie neer.

Terwijl ze daar zo lag raakte ze voortdurend buiten bewustzijn en kwam dan weer even bij. Het bloed dat uit haar schedel liep, verkoelde haar huid. Ze wist dat ze voordat de balk was gevallen heel graag naar een plek in het huis had gewild om iets te halen, maar ze wist niet meer wat het was. Toen de brandweerwagen voor het huis tot stilstand kwam, wist Julie dat ze verward was, dat ze iets of iemand was kwijtgeraakt.

En toen viel ze in slaap.

1

Het was even na middernacht en ik stond redelijk nuchter, in mijn beste zwarte pak met wit overhemd en groene stropdas en met glimmende schoenen en netjes gekamd haar, voor mijn kantoor te wachten op de auto die me naar een boze droom zou brengen.

De bar op de hoek was al dicht, en alles in West 46th Street leek rustig. De laatste gasten in het restaurant meden de tafels die buiten stonden en dankten binnen God op hun blote knieën voor de uitvinding van airconditioning. Ik was pas vijf minuten buiten, maar mijn schone overhemd was al helemaal doorweekt. Het was juli in New York, en dat betekende dat alles op straat heet en nat was.

De criminaliteit nam in de zomer toe doordat mensen een beetje gek werden – in de meeste gevallen mensen die in andere periodes van het jaar helemáál niet gek waren. Het lage aantal misdrijven door de gebruikelijke overtreders, die het vaak veel te warm hadden om zichzelf of anderen iets aan te doen, werd gecompenseerd door gewone mannen en vrouwen die in de vreselijke hitte het hoofd verloren, met hun handen onder het bloed en het zweet. Een mens krijgt een waas voor ogen en doet een ander mens iets ondenkbaars aan. En in juli was het altijd een gekkenhuis.

Er heerste nu al twee weken een hittegolf die alle records brak, en zelfs de nacht bood geen soelaas.

Anders dan de meeste advocaten droeg ik geen koffertje bij me. En ook geen notitieboekje. Ik wist niet eens zeker of ik wel een pen

bij me had. In de zak van mijn jasje zat één document, vier pagina's lang en met enkele regelafstand. Het was mijn overeenkomst, met onderaan ruimte voor de handtekening van mijn nieuwe cliënt. Meer had ik niet nodig. Het voordeel van een eenmanspraktijk was dat ik niet veel aantekeningen hoefde te maken voor het geval iemand anders een zaak moest overnemen. Getuigenverklaringen, politieverhoren, data, juryselectie – afgezien van een losse aantekening had ik het allemaal in mijn hoofd zitten. De uitzonderingen waren de zaken die we allemaal proberen te vergeten.

Terwijl ik in mijn pak stond te zweten, vroeg ik me af of de zaak die ik ging aannemen een van de zaken zou worden waar ik de komende jaren niet meer aan wilde denken.

Ik was twintig minuten eerder gebeld, op mijn vaste nummer. Daarom had ik eerst niet opgenomen. Slechts een select groepje mensen had mijn mobiele nummer. Mijn beste cliënten kenden het, plus een paar vrienden en een paar brigadiers van dienst die me een seintje gaven als er een lucratieve arrestant binnen werd gebracht.

Het was al over twaalfen, dus ik wist dat het niet mijn vrouw of dochter was. Wat de beller ook wilde, het kon wachten.

Ik liet het antwoordapparaat opnemen.

‘Het kantoor van advocaat Eddie Flynn is momenteel gesloten. Spreek een bericht in na de piep.’

‘Meneer Flynn, ik weet dat u dit hoort en wil u vragen op te nemen.’ Een mannenstem. Niet jong, ergens in de veertig of vijftig. De man probeerde een oud New Yorks arbeidersaccent te onderdrukken. Brooklyns Iers.

Hij gaf me even de tijd om op te nemen. Ik schonk wat water in mijn bourbon en ging op mijn bed zitten. Dat stond in een kamertje achter in mijn kantoor. Ik had de laatste tijd een paar keer goed verdiend en had bijna genoeg gespaard om de borg voor een appartement te kunnen betalen. Tot die tijd volstond ik met een slaapbank in het kamertje.

‘Ik heb niet veel tijd, meneer Flynn. Ik zal u vertellen wat er gaat

gebeuren. Ik zeg mijn naam en dan hebt u tien seconden om op te nemen. Doet u dat niet, dan hang ik op en hoort u nooit meer iets van me.'

Zo te horen zat ik helemaal niet op die kerel te wachten. Hij stoorde me bij mijn slaapmutsje. Ik stond mezelf tegenwoordig één drankje per dag toe. Het liefst wilde ik dat al meteen 's morgens om zes uur, maar ik was tot de ontdekking gekomen dat ik het nodig had vlak voordat ik ging slapen. Als ik langzaam een groot glas leegdronk, hielp dat me om in slaap te vallen, en soms maakte het zelfs mijn nachtmerries iets minder heftig. Nee, ik had besloten dat ik niet zou opnemen, wat die lastpak ook te zeggen had.

'Leonard Howell,' zei de stem.

De naam deed meteen een belletje rinkelen, maar op dat late tijdstip kon ik niet helder denken. Na een lange dag in het gerechtsgebouw, gesprekken met cliënten en daartussendoor weinig te eten was ik niet erg scherp meer. Het zou best kunnen dat ik me mijn eigen naam niet eens meer kon herinneren.

Na vier seconden wist ik weer waar ik de beller van kende.

'Meneer Howell, met Eddie Flynn.'

'Goed uw stem te horen. U weet waarschijnlijk wel waarom ik bel.'

'Ik kijk naar het journaal en lees de krant. Ik vind het echt heel erg...'

'Dan weet u ook dat ik niet over de telefoon wil praten. Bent u later misschien beschikbaar? Ik denk dat ik wat juridisch advies nodig zal hebben. Het spijt me dat ik zo kortaf ben, maar ik heb niet veel tijd,' zei hij.

Ik had een heleboel vragen, maar niet één daarvan kon ik over de telefoon stellen. Een oude vriend van de familie had hulp nodig. Dat was voorlopig genoeg.

'Kunt u om vier uur komen?' Hij hoefde het niet toe te lichten. Er was iets aan de hand.

'Ja. Maar als ik iets kan doen, kom ik liever meteen. Zoals ik al zei, ik volg het nieuws. Ik herinner me u van mijn oude buurt. U han-

delde footballweddenschappen af voor mijn vader. Hij heeft u altijd graag gemogen. Luister, ik vind het echt heel erg van uw dochter. Mocht u er iets aan hebben, ik heb ook zoiets meegemaakt. Ik weet wat u doormaakt.’

Hij zei niets. Dit had hij niet verwacht. Toen zei hij: ‘Ik herinner me uw vader. En u ook. Dat is eigenlijk de reden waarom ik bel. Ik zoek iemand die ik kan vertrouwen. Iemand die begrijpt wat ik doormaak.’

‘Ik snap het. Ik wou dat het niet zo was, maar ik snap het echt. Mijn dochter was tien toen ze werd ontvoerd.’

‘En u hebt haar teruggekregen,’ zei Howell.

‘Dat klopt. Ik heb dit spel eerder gespeeld. Als u mijn hulp wilt, moet ik nu naar u toe komen. Waar bent u?’

Hij zuchtte. ‘Thuis. Ik zal een auto sturen. Waar wilt u opgehaald worden?’

‘Op mijn kantoor. Ik zal buiten bij de ingang wachten.’

‘De chauffeur is er over een half uur,’ zei Howell, en meteen daarna hoorde ik de klik waarmee hij de verbinding verbrak. Ik dacht na over Lenny Howell. Hij wilde tegenwoordig niet meer dat mensen hem Lenny noemden. Hij was een stuk ouder dan ik en in mijn oude buurt kende iedereen hem. Aanvankelijk was hij een crimineel geweest. Kleine misdaad en inbraken. Hij kwam uit een arm gezin en was met harde hand opgevoed. Zijn ouweheer maakte er een gewoonte van hem buiten voor hun flat te slaan, tot mijn vader het een keer zag gebeuren en Lenny’s vader apart nam voor een gesprek van man tot man. Daarna werd Lenny nooit meer geslagen. Hij pleegde ook nooit meer een inbraak. In plaats daarvan werkte hij als runner voor het illegale gokbedrijf van mijn vader. Lenny leerde van mijn vader inzetten innen. Ik kende hem een beetje, Lenny was de eerste die me een zwendeltruc leerde. Op een dag pakte Lenny een marinier die op dinsdag de verkeerde gok niet kon betalen die hij op maandag bij een footballwedstrijd had gedaan wat te hard aan. De marinier gaf Lenny op zijn flikker en zei toen dat hij in